

NÉPSZAVA

1987 DEC 1 3

244

Utcák és névadók

Már rajzasztalon – Ragaszkodó lakók – Tájékoztató szerep Szakvélemény alapján

Havonta tucatjával érkeznek a levelek a Fővárosi Tanács igazgatási főosztályára. A feladók *önkéntes névadók*, akik egy-egy utcát szeretnének az általuk választott névre keresztelni. A név ugyanis nem csupán megjelöl és azonosít egy közterületet. Az utca jellegének, hangulatának is szerves része. Ez magyarázza, hogy a neveket *nagyon is szívükön viselik az ottlakók*. A levélírók másik tábora azt szeretné, hogy egy általuk tisztelt és nagyra tartott személyiségről nevezzenek el utcát. E kéréseknek azonban csak *nagyon kis* számban lehet eleget tenni.

Új nevet csak az újonnan nyíló utcák kapnak. Ezek elkészültét többnyire meg sem várja a tanács, már a tervek elkészültekor megkapják neveüket.

Budapest többi, már meglévő nyolcezer utcájából pedig csak az azonos nevet viselőké átkeresztelésére, illetve a számozottak elnevezésére van lehetőség.

A számozott utcákból már *alig néhány* található. Áltá-

lánban a külvárosokban vannak és nyúl farknyiak. Számjelölésüket folyamatosan számolják fel.

Az azonos utcanevék oka, hogy a főváros több, korábban önálló települést egyesített. Történelmünk kimagasló személyiségei pedig mindenhol kaptak utcát. E neveket már nehezebb megváltoztatni, mert az *ottlakók, sőt, gyakran az egész kerület foggal-körömmel ragaszkodik hozzájuk*. Pedig az utcanevék tájékoztató szerepét csorbitja, ha egyből több is van. Ezért a távlati cél, hogy egy nevet csak egy utca viseljen. *Amelyik a legrégebben kapta és a legjelentősebb*.

Akik az azonos utcanevéket szeretnék megváltoztatni, vagy az újonnan épülő lakótelepek utcáinak adnának nevet, a következőket kell figyelembe venniük: az utcákat általában személyekről nevezik el. Túlnyomó többségüket olyan magyarokról, akik koruk kimagasló alakjai voltak. Mások — így a külföldiek is — csak

abban az esetben kapnak utcát, ha Budapest életében, történetében kiemelkedő szerepük volt.

Ha valaki fogalmat és nem személynevet javasol, akkor is tartania kell magát a szabályhoz; *csak olyat választhat, amelyet még egyetlen utca sem visel*.

Nemcsak magánszemélyek, hanem *intézmények is* gyakran tesznek javaslatot. Egy utcanévötletnek több próbát kell kiállnia a megvalósulásig. Először az illetékes kerületi tanács bírálja el. Tőlük a Fővárosi Tanács igazgatási főosztályára kerül, s ha ott is kedvezően fogadják, még kikérik azon tudományos intézet véleményét, amely a javasolt személy életét alaposan ismeri. Írók, tudósok esetében például a Magyar Tudományos Akadémiához fordulnak. *A javaslatot végül a Fővárosi Tanács Végrehajtó Bizottsága hagyja jóvá*. A javaslattevő ezután már hamarosan a neki tetsző nevet olvashatja egy utca névtábláin.

(var—)